

Co-funded by
the European Union

Embracing EU corporate social
responsibility: challenges and
opportunities of business-society bonds
transformation in Ukraine

101094100 — EECORE — ERASMUS-JMO-2022-HEI-
TCH-RSCH-UA-IBA

<https://eecore.snau.edu.ua/>

СЕРТИФІКАТНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КУРС

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ / ВІДПОВІДАЛЬНА ДІЛОВА ПОВЕДІНКА ТА СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО 2025

SNAU
University that
studies life

Заняття. 9
господарювання

Е-аудит суб'єктів

Костянтин БЕЗВЕРХИЙ,
д.е.н., доцент

28.05.2025

13.00 EEST

УВАГА! ВЕДЕТЬСЯ ПРЯМА ТРАНСЛЯЦІЯ ТА ЗАПИС ЗАХОДУ НА **YOUTUBE**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

**Узагальнення методологічних підходів до визначення економічної сутності поняття «е-аудит» у проаналізованій
вибірці літературних джерел**

№ з/п	Підходи до визначення поняття «е-аудит»	Автори	Кількість джерел, од.	Частка джерел, %
1	Сучасна перевірка	Акименко О., Асадов А., Волот О., Вольних А.І., Білецька Г.М., Бойко Л.М., Живко М.О., Ковтунович Г.М., Коротун В., Крот Ю.М., Мігуліна О.О., Пустяк О.В., Сухарева Л.О., Штулер І.Ю.	10	43,47
2	Використання комп'ютерів та програмного забезпечення для отримання інформації	Вільямсон А.Л., Додонов О.Г., Горбачик М.Г., Гуцаленко У.О., Левіс Н., Маккартні С., Менсон А.С., Кузнецова М.Г., Подольський В.І.	6	26,08
3	Інноваційний інструмент контролю	Безверхий К.В., Подік І.І.	2	8,70
4	Цифрові методи аналізу електронної інформації	Вілсон Ш., Гайдучок Т.С., Дмитренко Т.М.	2	8,70
5	Автоматизація діяльності аудиторів	Дойчева К.С., Івахненков С.В., Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б.	2	8,70
6	Інструмент дослідження ефективності діяльності	Закалінська К.О.	1	4,35
Σ	Всього:		23	100

Джерело: Bezverkhyi K., Poddubna N. Audit in the digital economy. Zovnishnja torgivlja: ekonomika, finansy, pravo. 2022. № 4. Pp. 85-86. Serija. Ekonomichni nauky. [https://doi.org/10.31617/3.2022\(123\)07](https://doi.org/10.31617/3.2022(123)07)

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Генезис е-аудиту в Україні

№ з/п	Найменування етапу	Характеристика
1	Підготовчий	Розробка вимог щодо електронних документів, проведення електронних перевірок
2	Організаційний	Прийняття концепції е-аудиту в Україні, що визначає основи та методологію електронного податкового аудиту. Розробка та розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо впровадження електронних перевірок (е-аудит)» № 6255 від 02.11.2021 р.
3	Практичний	Запровадження обов'язкового подання: а) великими платниками податків на запит контролюючого органу під час проведення перевірки стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA) та його аналіз за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення з використанням сучасних методик аудиту передбачається з 01 січня 2023 року; б) великими платниками податків стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA) передбачається з 01 січня 2025 року (за умови прийняття відповідних змін до податкового законодавства); в) платниками ПДВ стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA) може бути запроваджене не раніше 01 січня 2027 року (за умови прийняття відповідних змін до податкового законодавства)

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Порівняння впровадження SAF-T в різних країнах світу

Країна	Назва	Рік впровадження	Структура (розділи)	Програмне забезпечення
Сінгапур	Четверта версія IAF	2005 - початкова версія IAF v. 1 (IRAS Audit File), 2008, 2009 та 2014 - внесення змін	3 («Інформація про підприємство», «Основні файли», «Первинні документи» (містить «Журнал бухгалтерських записів»))	ACL
Португалія	SAF-T (PT)	2008 – на добровільних засадах лише для великих платників податків, 2010 – як обов’язковий захід для всіх суб’єктів господарювання, які ведуть облік в електронній системі	4 («Заголовок», «Основні файли», «Журнал бухгалтерських записів» та «Первинні документи»)	IDEA
Австрія	SAF-T (AT)	Квітень 2009	6 («Заголовок», «Основні файли», «Журнал бухгалтерських записів», «Залишки запасів», «Первинні документи» та «Інформація про активи»)	ACL
Німеччина	E-Bilanz	2011 - пілотний проект E-Bilanz, 2013 - обов'язковий для всіх платників податків, які формують фінансову звітність в електронній формі	E-Bilanz for Germany – Versions Taxonomy та E-Bilanz Sheet	IDEA

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Порівняння впровадження SAF-T в різних країнах світу

1	2	3	4	5
Люксембург	FAIA (3 версії - FAIA 2.01 full, FAIA 2.01 v. A та FAIA 2.01 v. B)	2008 - прийняття нормативного акта про співпрацю між податковими органами, листопад 2009 - перша редакція (листопад 2010 – реалізація), 2013 - опубліковано FAIA v. 2.01	4, на основі SAF-T версії 2.0 ОЕСР (FAIA 2.01 full); v. A – менше підрозділів, v. B - тільки 3 розділи (немає «Первинних документів»), менше підрозділів	Програма на основі SAP ERP
Норвегія	SAF-T Financial 1.2	2014 - SAF-T Financial 1.0, липень 2017 - SAF-T Financial 1.2	3 («Заголовок», «Основні файли», «Журнал бухгалтерських записів»)	ACL, SESAM
Франція	SAF-T FEC	1 січня 2014 - введено в дію єдиний формат і структуру файлу	4 різні схеми XML	ACL
Швеція	Standard Import Export (SIE) XML	2014	4 типи: баланс; додатковий баланс; прибуток; операції, транзакції	ACL, SESAM

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

1	2	3	4	5
Литва	SAF-T	2015	Відповідає структурі SAF-T версії 2.0	SESAM (IC ESKORT)
Польща	ЖРК	2016 - лише великі платники податків повинні були подати ЖРК до фіскальних органів, січень 2017 - зобов'язання покладено на малі та середні підприємства	7 частин (ЖРК VAT («Заголовок», «Суб'єкти», «Продажі», «Податкові зобов'язання», «Закупівлі», «Податковий кредит») - обов'язковий; ЖРК KR, ЖРК WB, ЖРК MAG, ЖРК FA, ЖРК PKPIR та ЖРК EWP - протягом 3 днів подаються на вимогу контролюючого органу)	ACL

Джерело: Bezverkhyi K., Poddubna N. Prerequisites for the implementation of e-audit in Ukraine. *Scientia fructuosa*. 2023. № 2. Рр. 97. [https://doi.org/10.31617/1.2023\(148\)09](https://doi.org/10.31617/1.2023(148)09)

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Структура нормативно-правового забезпечення е-аудиту в Україні

Перший рівень	Закони України з питань е-аудиту (Податковий кодекс України та інші закони)
Другий рівень	Накази Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України
Третій рівень	Роз'яснення, інструкції, методичні рекомендації з організації й методики проведення е-аудиту

Джерело: Безверхий К. Нормативно-правове та інформаційно-аналітичне забезпечення впровадження е-аудиту в Україні. *Вісник Львівського університету. Серія економічна.* 2021. Випуск 60. С. 107 DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.60.0.6009>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Нормативно-правове забезпечення е-аудиту в Україні

№ з/п	Нормативно-правовий документ	Характеристика
1	2	3
1	Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI	Великий платник податків на запит контролюючого органу зобов’язаний також надати посадовим (службовим) особам контролюючих органів засобами електронного зв’язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги» копії таких документів, що створюються ним в електронній формі з обліку доходів, витрат, ... пов’язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів, не пізніше двох робочих днів, наступних за днем отримання запиту. Платники податків зобов’язані надавати інформацію в електронному вигляді, загальний формат та порядок подачі такої інформації визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. У разі невстановлення електронного формату та порядку надання такої інформації платник податків звільняється від обов’язку подання її в електронній формі. Для проведення електронної перевірки платник податків забезпечує подання до контролюючого органу засобами електронного зв’язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ... (якщо такі документи створюються таким платником податків в електронній формі та зберігаються на машинних носіях інформації). (п. 85.2 ст. 85 ПКУ). Документальною невиїзною позаплановою електронною перевіркою за заявою платника податків ... до контролюючого органу, в якому він перебуває на податковому обліку. Заява подається за 10 календарних днів до очікуваного початку проведення електронної перевірки, але не раніше офіційного повідомлення центрального органу виконавчої влади. Форма заяви, порядок її подання, прийняття рішення про проведення електронної перевірки встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (пп. 75.1.2 п. 75.1 ст. 75 ПКУ)

1	2	3
2	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV	Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені у паперовій або в електронній формі та повинні мати такі обов'язкові реквізити, якщо інше не передбачено окремими законодавчими актами України: 1) назву документа (форми); 2) дату складання; 3) назву підприємства, від імені якого складено документ; 4) зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції; 5) посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; 6) особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції. Первинні документи, складені в електронній формі, застосовуються у бухгалтерському обліку за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг
3	Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851-IV	Електронний документ – це документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа, склад та порядок розміщення яких визначається законодавством

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

1	2	3
4	Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 23.05.2003 р. № 852-IV	Електронний цифровий підпис є різновидом електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати особу, яка підписувала
5	Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 р. № 2155-VIII	Регулює відносини, що виникають між юридичними, фізичними особами, суб'єктами владних повноважень у процесі надання, отримання електронних довірчих послуг, процедури надання цих послуг, нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг, а також основні організаційно-правові засади електронної ідентифікації
6	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» від 24.05.1995 р. № 88	Первинні документи, облікові реєстри й бухгалтерська та інша звітність, створені у вигляді електронного документа, повинні зберігатися на електронних носіях інформації у формі, що дає змогу перевірити їхню цілісність на цих носіях, та протягом строку, що не повинен бути меншим від строку, встановленого для відповідних документів на папері
7	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання документів великого платника податків в електронній формі» від 07.11.2011 р. № 1393	Визначає загальні принципи організації надання документів (інформації), визначених п. 85.2 ст. 85 ПКУ, в електронній формі великими платниками податків до контролюючих органів та формат і структуру таких документів при проведенні документальної перевірки

1	2	3
8	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами» від 06.06.2017 р. № 557	Автор електронного документа – юридична особа, самозайнята особа, фізична особа, податковий агент, контролюючий орган, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, що створили електронний документ. Електронний документообіг – сукупність процесів створення, подання, приймання, ідентифікації, оброблення, зберігання, використання електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та (у разі необхідності) з підтвердженням факту одержання таких документів. Обов’язковий реквізит електронного документа – обов’язкові дані в електронному документі, без яких він не може бути ідентифікований та/або прийнятий до обробки і не матиме юридичної сили. Формат (стандарт) електронного документа – формалізований опис складу та структури показників електронного документа, затверджений в установленому законодавством порядку, який розміщується та підтримується в актуальному стані на офіційному вебпорталі Державної податкової служби
9	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки» від 08.02.2017 р. № 142-р.	Ризикоорієнтована система податкового контролю буде удосконалена шляхом проведення перевірок діяльності суб’єктів господарювання, щодо яких існують найбільші ризики зловживань. Для зменшення витрат часу та коштів платників податків на нарахування та сплату податків будуть розширені можливості безперешкодного дистанційного звітування та сплати податків через електронні сервіси та єдиний рахунок, ДФС буде забезпечено надання необхідних ІТ-сервісів для громадян та бізнесових структур, а також опублікування необхідної технічної інформації для розробників програмного забезпечення
10	Лист Державної фіскальної служби України від 04.01.2017 р. № 30/6/99-99-15-02-02-15	Електронний документ, який складено відповідно до вимог законодавства та який містить усі необхідні реквізити, має таку ж юридичну силу, як і документ, складений у паперовому вигляді. Платники податків, які здійснюють ведення документів з обліку доходів, витрат та інших показників, пов’язаних із визначенням об’єктів оподаткування (податкових зобов’язань), первинних документів, ... у електронному вигляді, зобов’язані при проведенні перевірок надати посадовим особам контролюючого органу на їхню вимогу копії документів, що належать до предмета перевірки

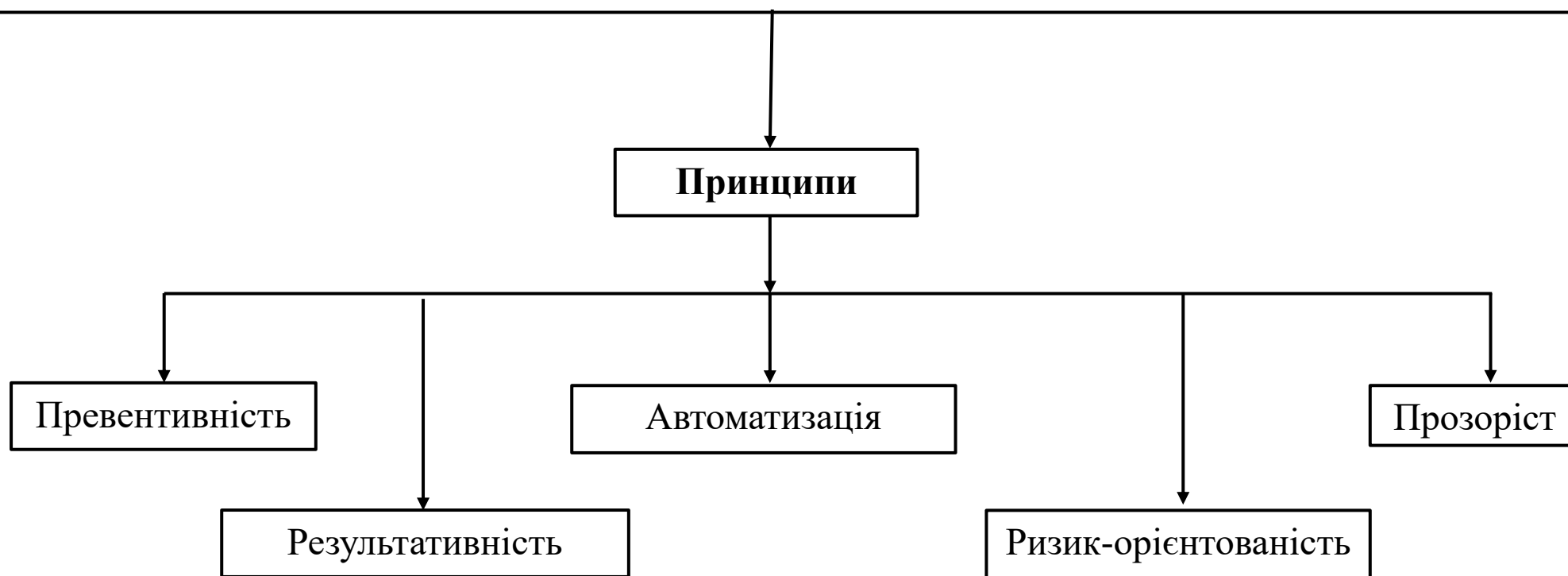

1	2	3
11	Концепція е-аудиту в Україні	Реалізація Концепції дасть змогу, зокрема: 1) розвивати ризик-орієнтовані підходи з акцентом на системну оцінку й опрацювання ризиків із застосуванням комплексу аналітичних, контрольних та інших заходів й інструментів на доперевірочному і перевірочному етапі; 2) зменшити витрати робочого часу на здійснення заходів податкового контролю; 3) покращити якість та результативність податкового контролю за рахунок автоматичного аналізу і тестування показників податкової та фінансової звітності, виявлення розбіжностей та ризиків; 4) прискорити та спростити процедури аналізу даних бухгалтерського та податкового обліку платників податків в електронному вигляді, стандартизувати та уніфікувати процеси контрольно-перевірочної роботи; 5) підвищити рівень добровільного дотримання платниками податків норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи; 6) зменшити вплив «людського» фактору під час процедур податкового контролю

Мета та принципи Концепції впровадження е-аудиту в Україні

Метою концепції впровадження е-аудиту в Україні є перехід до якісно нового рівня здійснення контрольньо-перевірочної роботи

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Характеристика принципів Концепції впровадження е-аудиту платників податків

№ з/п	Найменування принципів	Характеристика принципів
1	Превентивність	своєчасне та оперативне виявлення помилок під час розрахунку податкових зобов'язань платниками податків
2	Результативність	підвищення ефективності та точності відбору платників та операцій для проведення податкових перевірок
3	Автоматизація	використання спеціалізованого програмного забезпечення для здійснення аналізу
4	Ризик-орієнтованість	акцент на перевірці ризикованих операцій в рамках контрольно-перевірочної роботи
5	Прозорість	мінімізації «людського фактору»

Джерело: Безверхий К. Нормативно-правове та інформаційно-аналітичне забезпечення впровадження е-аудиту в Україні. Вісник Львівського університету. Серія економічна. 2021. Випуск 60. С. 111 DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.60.0.6009>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Структура стандартного аудиторського файлу у форматі SAT-F UA

Найменування розділу	Найменування підрозділу
Розділ I. Заголовок	Підрозділ 1.1. Загальна інформація ВПП
Розділ II. Довідники	Підрозділ 2.1. Облікова політика
	Підрозділ 2.2. Довідники операцій
	Підрозділ 2.3. Власники (засновники)
	Підрозділ 2.4. Сальдові/оборотні відомості
	Підрозділ 2.5. Контрагенти
	Підрозділ 2.6. Продукція (товари/роботи, послуги)
	Підрозділ 2.7. Запаси
	Підрозділ 2.8. Необоротні активи
Розділ III. Журнал бухгалтерських записів	Підрозділ 3.1. Бухгалтерські операції
Розділ IV. Інформація про документальне забезпечення записів бухгалтерського обліку	Підрозділ 4.1. Відомості про продаж-
	Підрозділ 4.2. Відомості про придбання/закупівлю
	Підрозділ 4.3. Відомості про платежі, не пов'язані з продажем / придбанням товарів, робіт та послуг
	Підрозділ 4.4. Операції із запасами
	Підрозділ 4.5. Операції з необоротними активами
	Підрозділ 4.6. Інформація про бухгалтерські довідки та інші первинні документи
Розділ 5. Податкові різниці	Підрозділ 5.1. Податкові різниці, що виникли у суб'єкта господарювання

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Послідовність перевірки даних файлу SAF-T UA

Завантаження
SAF-T UA

Перевірка
цілісності та
коректності
даних

Перевірка
дотримання
бухгалтерського
законодавства

Перевірка
дотримання
податкового
законодавства

Аналіз
розбіжностей
та
встановлення
ризиків

Протокол
е-аудиту